

O FRACASO DE CAIN

Coa renuncia do Presidente do Centro Galego e o fato de iscariotes ousecuentes que con ele enteiraban a Xunta Directiva xurdida das eleccións de 1966, remata unha das etapas mais negativas e degradantes que ten vivido a colectividade galega da Capital arxentina. Veleiqui coroada polo mais resoante fracaso, a traicionera maniobra entreguista xestada nos círculos reacionarios da colectividade hispana, orquestada polos representantes diplomáticos da dictadura centralista, pra poder asoballar o Centro Galego, a meirande entidade da nosa emigración pra usala como bandeirante do trasnoitado imperialismo mesetano, disimulado baixo o inocente tímido da filosofía da hispanidade, rémora secular, oposta a todo progreso e liberdade e soberanía de todo, nemiga contumace de Iles reconocer os povos diferenciados do conxunto peninsular, os dereitos que Iles asisten de se gobernar sin ningunha cláis de sometimento a hexemonias alleas.

Fracaso total, repetimos, o distes coitados treidoreños, que se prestaron a degradantes amanos oficiando de testafers da antipatria, en procura de desvirtuar a até si se terciaba destruir, ese moimento de amor, solidariedade e patriotismo, que pra a nosa emigración simboliza o Centro Galego

Fracaso humillante tamén, o dos instigadores dista sordida conxura que, cegados pola tradizional soberba hispana, non foron nin serán endexamais capaces de comprender a mentalidade galega; feita de humanidade de toleranza, e dun patriotismo moitas vegadas subconsciente; mais sempre presto a resistir, inda que sexa pasivamente, todo degaro de sumisión que se non axeite á sua particular maneira de sentir e de pensar.

Fracaso total; sin atenuantes de ningunha cláis, foi sin dúvida algúns o "bienio negro" que finda coas renuncias que comentámos, en todalas tarefas específicas do quefacer institucional: No senso mutualista, non é mester entrar en moitos detalles pra demostrar o desarraullo en que sumeu á entidade, adreda posta ó servicio dos socios mais acomodados, con notoria méngoa na atención dos de menores recursos; desvirtuando dise xeito a verdadeira esenza da función mutualista da institución. E por si elo fora pouco, abondará sinalar que a débeda perentoria que deixou o Presidente renunciante e os seus "cortésans" e de arredor de cento oitenta millóns de pesos.

No orde patriótico e de exaltazón da cultura galega, o "labor" desenvolvido pola Xunta renunciante, ademais de ter sido torpe, incompetente e negativo; equivaleu a unha xeira de vardadeira e intensoza afrenta pra o prestixio e a dinidade da nosa colectividade: Ofendeuse, e inda se ofende a Galiza, posto que non foron retirados, coa oustantazón de cadres con "vistas" de moitas provincias peninsulares menos do país galego naturalmente, cal compre á fidel interpretación do espírito colonialista da mentalidade mesetana e a falta de dinidade patriótica de quens ficaban o seu servizo. Ademais invitouse a viaxar desde Galiza, pra participar como conferenciantes nas Xornadas Galegas, a figuras pseudo intelectuais; cuo antigaleguismo e notoria inoranza no atinxente á nosa cultura, simificou un mensaxe de antipatria; adoviado de patológicos resentimentos, como doadamente se amostrou na inutil tenzón de negar a figuras venerables, cásqueas míticas, como a de Rosalía. Oustantáronse e inda se oustantan, símbolos de discordia, que somentes xirven pra asañar feridas inda non curadas. En resumo; aldraxouse, ofendeuse e denigrouse en canta ocasión se terciou pra elo, á nosa Terra e á nosa dinidade de galegos e de homes ceibes.

Si os aspirantes a persoeiros da colectividade, que movidos pola sua vaidade e o amparo de folgadas situacions económicas que tencionan esguerse en guieiros de institucions de ben común, foran capaces de comprender as leicións que nos amostran os episodios vividos e sufridos pola nosa meirande entidade representativa; decataríanse de que o respeito e a comprensión, son condicions "sine qua non" pra acadar éxito e apoio da masa de asociados e da colectividade a quen representa. Mais compre tamen que tan proveitosa esperencias Iles sirvan de guía ás eminencias grises que moven os caudillos das Agrupacions, que aituan en procura de o ser, que a Galiza emigrada, non apoia nin apoiará atitudes de duvidosa xestación, promovidas en círculos tradizionalmente nemigos de Galiza e dos galegos, en procura de amolecer a fidelidade da colectividade, encol de ideas e sentimientos patrióticos que foron, que son e que serán, o pulo, motor da sua aición societaria.

**GALIZA E UNHA COMUNIDADE NACIONAL,
COMPRENDER ISTA REALIDADE E GANAR
O DIREITO A LIBERDADE**

A NOSA TERRA

AÑO LI

Buenos Aires, Maio - Xuño 1969

Nº 511

DIA DAS LETRAS GALEGAS

O 17 de Maio de 1863, sinala un trascendental fito histórico na existencia da nosa patria coa saída do prelo do primeiro libro de Rosalia de Castro "Cantares Galegos", encetándose unha xeira decisiva no despetar da concencia nacional de Galiza, deixa entón adormecida por un autoesquecimiento deprimente, que coutaba todo o poder de criación do noso povo, ou de non encanaboo por roteiros de subordinada aportación a poderes e intereses alleos, hexemónicos e degradantes.

Mollos escritores, ensaias e historiadores, consideran que o noso país amostrou ó longo da historia, unha marcada predispo-

sición pola acción bélica e a creación lírica. Si aceptamos como verdadeira tal premisa, compre estudar con senso crítico, cal delas representou pra Galiza unha más patriótica e honrosa aportación.

Apesar dos convencionalismos históricos, ditados pola xenofobia auto exaltación dos povos dominantes, en procura de ocultar ou deformar acontecementos de trascendental sinificación dos tempos passados; a verdade vaise abrindo camiño e xa non é posibel desconocer a honrosa traxectoria cumprida por Galiza e os galegos ó traverso dos anales da historia.

REFLEXIONES ENCOL DO ESTATUTO DE GALIZA

Evidentemente, o 28 de Xunio de 1936 asinala politicamente o ato colectivo mási trascendente da vida do povo galego.

Naquele unánime SI depositado nos furnos que consagraba a sua vontade autonómica, culminaba o longo proceso político encetado no 1883, cando o Estado Central conta as derradeiras libertades administrativas da Galiza.

O Estatuto conquírese dentro do marco constitucional e xurídico do réxime republicán. Mais, escamoteado e demorado malévolamente polo goberno central, o Estatuto ficou frustrado pra sempre coa enxurrafa feixista-falangista, que somentou de mártires a Terra.

Galiza indefensa, axiña ca unhas poucas feixistas, e a sorte da República fatalmente ficou tamén sellada. Mais esta é historia pra lembrar con proveito. Eiqui o que importa é xulgar o frustrado Estatuto en función de porvir.

Era aquele Estatuto, do que tanto ainda se fala, o ideal de Galiza? Non cabe dúbida, que, de entrare en vigor, constituiría un antecedente valoso, un paso decisivo a prol da libertade de noso país, avalado pola vontade unánime do povo, mais de minúsculo xeito, podia considerarse o ideal de Galiza.

Xa dazaseis anos antes o pensamento de Galiza, teóricamente, tiña acadado madurez total. O sentimento da Terra tiña raíñas más fondas. Facendo abstracción do molto que se dixerá de dantes da República, Castelao, o home símbolo da nosa Terra, elxpresa que "a única patria dos galegos era Galiza... E Bóveda, a mente política máis nidia do país,

afirmaba nun hábil llagoaxe: "Galiza ten mester da autonomía pra resolver os seus problemas económico-social e de cultura. Mais se no exercito da mesma o Estado Central pon lorde a estas aspiracións, teremos dir á separación".

E dousa ouverar ó traverso das expresións, que Galiza era unha soberanía absoluta, o fin supremo na mente e no corazón dos galeguistas.

Conveñiamos en que o Estatuto era unha transacción momentánea co Estado Central. Ben intuía Bóveda que a autonomía resultaría insuficiente pra resolver os graves e magnos problemas que flaxelan e destrozan a Galiza.

En verdade, por moi amplias e decisivas que sexan as atribucións que se nos concedan, a libertade de acción delas derivadas, dependen sempre da xerarquia superior da cal proceden.

Cómo acadar a radical reestruturación necesaria ó agro galego, a creación dunha economía industrial, coa soma omnipotente do poder superior ás costas? ¿Qué bilingüismo é capaz de resolver o problema cultural dun povo?

Das verbas de Bóveda, home de realidades e agudo economista, despréndese nidiamente que a autodenominación é a condición axeitada, imprecindible, pra que Galiza poida resolver os seus problemas. Coelas fundaba, además, co típico dos irresolutos: a imposibilidade de que o noso país poida vivir sen a tutela do Estado español; ese Estado que nos deixa ó marxe das rotas do progreso, empobrecidos e condenados a emigrar masivamente. Pero os irresolutos e os conformistas, endaxamais fixeron a historia.

Co tempo, estamos seguros, o povo galego, de pervivencia secular inda na incoscuencia colectiva, ouvirá as voces xa comenza a civilas—dos seus loitadores, mártires e profetas, as verdadeiras conciencias do seu destino. Entón xa non pedirá a concesión de estatutos autonómicos. Loitará pola sua libertade até conquerilla, sen que por elo fique mancada a irmidade e amizade auténticas dos povos ibéricos, sole possibles afincadas no respeto mútuo e nos dereitos iguais de todos eles.

Da historia que se vive e que se fa, pois xa non existe dúbida, de que a nosa Terra senón contenrou con vivila, senón con escrevila co seu sangue, co seu esforzo e o seu vaor. Mais xusto é reconocer que ese sangue, ese esforzo e ese vaor; somentes serviron pra arreantar a gloria e o poder dos seus verdugos tiráns. Eiqui cumprese a sabia sentencia popular cando di que "faría do dema todo se volve salvado".

¿De qué nos sirveu que foran galegos os más esforzados e valentes soldados dos exércitos de Aníbal? ¿Qué importou que a Roma imperial nutrita as suas mesmas con guerreiros de Galiza? Sin o aporte galego non houbera sido posibel a seculor epopeia da Reconquista. A descuberta e colonización de América, costouelle á nosa patria un esgotador esforzom secular. No mesmo senso poderíamos citar a Batalla de Lepanto, onde os barcos galegos xogaron un rol decisivo. Somentes humillacións i-esquecemento lleve de Galiza os Andrade, Pita da Veiga, Conde Camiña, e todos cantos valentes guerreiros ficaron ó servicio do imperial poder castelán; as suas espadas que se esforzaron en cen batallas, que atoparon capturados reis, non tiveron azos pra elasixir o voto en Cortes que como degradante humillación exercía por nós a provincia de Zamora.

Veleiqui algún dos mollos acontecementos históricos que a xeito de exemplo poderíamos espor; mais abondan pra demostrar a orfandade de senso patriótico que amostraron os nosos guerreiros e a negativa inutilidad que pra a nosa patria tiveron os feitos históricos nos cales intervíñeron.

Como un xeito de compensación en troques. ¡Que grandeiro momento de arte e de esencia de patria representa a obra dos nosos escritores e poetas! Rosalía, Cuixos, Pondal, Cabanillas, Noriega Varela, Leiras Pulpeiro, Villar Ponte, Otero Pedrayo, Castelao e tantos outros, que alongarián infinitamente ista risca; conquistaron pra o noso país a meirande fortaleza que se opón o seu progreso e libertade. A fortaleza da incomprensión, da falta de capacidade de autoavalamento que por desconocemento de si mesmo padecía o noso povo. Veleiqui a demostración que pra a nosa patria ten molto máis trascendencia a pena dos poetas que a espada dos guerreiros, porque a conquista da concencia nacional do país galego ten de ser obra de todo o povo movido por patrióticos anhelos e nobres ideas de progreso e libertade que somentes os poetas e escritores saben espertar co instrumento da cultura que é lux e caridade de ideas e sentimentos.

Ben está pois a instauración do "Día das Letras Galegas" como xornada de reafirmación patriótica, porque cada escrito cada poema dos nosos vates, equival a un canto de amor á Terra, un alegato apropiado a liberdade e dignificación do home galego. Neles Galiza atópase a si mesma coa imaxe verdadeira do seu propio ser: seu pasado glorioso, a calidade da sua cultura, a sua xerarquia humán todo latxa nunha letra, nun poema nun escrito con pulo convincente de enxebre e patriótico mensaxe.

REVOLDAINA

F. I. P.
(Asín reza o epitafio)

Aquí xaz o corpo corrupto de Ramou, que morreu a mans dos galegos desta Galiza ideal que ele teimou trigar coas suas poutas de "quisting" o servizo dos nemigos de Galiza, dos que asesinaron a Galiza, dos que a asesinaron cada dia... a cada hora...

O difunto, antre outras cousas de merito, deixou unha cota de \$ 800; unha colección de "Paisajes de España"; unha bandeira franquista; unha pimpante frolesca comisión de damas cooperadoras doadamente entrenadas en "Ceas Espectáculo" con "Chá-Chá-chá", "Fata-Pata", "Cante Jondo" e outros ritmos modernos; e un formadable "Pufo" de \$ 180 millons...!!!

O albacea testamentario e o señor Diaz Sal, aventurexado director de "Candil de España".

A COUSA COMEZOU CUNHA BANDEIRÍNA franquista pendurada dun pequeno mástil que viña presidindo —e inspirando— as xuntanzas da Comisión de Cultura do Centro Galego dende a invasión franquista de outubro do 66, capitaneada polo aventurexado rematador D. Ramón Mourente y otros, e que deu pé ó pavero episodio que imos relatar.

Na primeira xuntanza da Comisión de Cultura á que asistiron os integrantes democráticos, non ben aberta a mesma, un deles demandou:

"Nós, persoalmente, ren temos contra esa bandeira; mais polo que ela simboliza, é motivo de discordia entre os galegos, polo que lles pregamos sexa retirada, ou retirámonos nós..."

E retiráronse, sen más.

Na próxima xuntanza, puxose a votación o SI ou o NON da bandeiría de marras... E foi un rotundo NON. I este NON que supuña o arrío da bandeira franquista, foi "La noche triste..." do hespaholito rematador quén, nunha radical atitude teatral, renunciou —de verba— á presidencia... (?)

O CHOIO DA BANDEIRA HESPAÑOLA sempre trouxo lertos no Centro Galego e, nalgúns casos, polo pavero, os seus protagonistas (neste caso, o hespaholito Mourente) pasaron á historia...

Isto trainos a lembranza ó vello Xosé Villamarín cando reinaba no Centro Galego.

Naquele entón, e co gallo do Dia de Galiza, no alto central das xornadas, ia falar Castelao baixo a promesa formal do vello Villamarín de que se non poría no fronte do Centro a bandeira "matanemos" como soia lle chamar con xenreira o noso guieiro.

Mais deuse a circunstancia de que, por aqueles días, enfermouso o vello Villamarín, ocasión que aproveitou astutamente o embaixador pra lle remesar un fermoso ramallo de freres "como testemuña de amizade persoal e pola gloria e grandeza de Hespaña en terras de América" e inda mais, o que trastornou ó probe vello quén, sen pensalo duas veces, pillou o teléfono e ordeou:

—Fala o presidente Villamarín.

—Diga vesté, señor presidente.

—Xa mesmo, sen perder un minuto, que poñan a bandeira...

—¿Qué bandeira, Don Xosé, a de Franco? Porque xa están postas a galega e a arxentina... —preguntou con sorna o empregado.

—Boeno, si esa... —respostou un tanto confundido o vello Villamarín.

Pórese a bandeira franquista i enterárese Castelao, fol todo un... E ai te quero ver, escopeta...

—Ola, Don Xosé —berroulle carraxeiro Castelao por teléfono— ou da, agora mesmo, orde de tirar ese maldito trapo do fronte do Centro, ou non hai alto...

E arriouse a bandeira hespaholña na Casa Grande dos galegos...

QUE PASA COS CADROS "Paisajes de España" chula e xitana que invaden pasigos i escaleiras do Centro Galego convertindoo pouco menos que nunha axencia hespaholña de turismo?

Todo ese material de propaganda tróxoo o toleirón de Ramou dando a invasión franquista do 66, pra "espaholizar" o Centro Galego... (?) Polo que entendemos debe ser retirado sen más trámite, por unha sinxela razón de ética galega, e remesalo a Oficina de Turismo franquista, que dali viñeron...

NOTIZAS DE BILBAO, dan conta dun eredo vasco detido pola policía franquista quén se negou termosamente a falar en castelán por entender que esta lingua estranxeira é símbolo de opreixón e colonialismo.

Qué diferenza cos nosos cregos —prófugos do sacho, como lles chamou Castelao— antigalegos, reacionarios e nemigos do povo...

OS IRLANDESES DO NORDE —a provincia irlandesa do Ulster en poder do imperio inglés— rebeláronse co gallo de se integraren á nai Irlanda, i ó efecto, provocaron tumultos, sabotaxes con podeirosas bombas nas instalacións daugas e enerxía eléctrica; incendiaron oficinas de correiros, estación ferroviarias, etc., creando o pánico nas autoridades colonialistas de Belfast que pediron a todo bulir a Londres o envio de tropas pra esmagar a rebelión dos patriotas.

¿Cando o noso povo se rebelará contra o colonialismo hespahol que asoballa a noso terra?

Algún dia, estamos seguros, o povo rebelará; i estoupará a represa de Castrelo de Miño pra liberar as terras roubadas os campesiños; e derrubará os postes que levan a Hespaña a enerxía dos nosos ríos e a riqueza dos nosos vales; derrubará i espulsará todo símbolo material i espiritual do secular poder colonial hespahol que asoballa a nosa patria, do mesmo xeito que os nosos gloriosos devaneiros, os irmáñicos, derrubaron o poder feudal.

Temos fé no noso povo.

Os azos viránlle coa toma de concencia dos maes que sofre por mór do prepotente colonialismo estranxeiro que nos preme e abafa espiritual e economicamente, e que nos empurra a emigrar (nos exportan como gando en pé) a outras terras a troque de divisas...

Temos fé no noso povo...

FAI UNS MESES nunha popular audición de televisión o Embaixador de Franco, Alfaro y Polanco, fixo solene entrega á Asociación de Damas Cooperadoras do Centro Galego, dun cheque por valor de \$ 32 millóns...

Agora, o pimpante ministro de Traballo franquista señor Gorria, na sua visita a Buenos Aires, fixo entrega á dita Cooperadora de outro cheque por valor de \$ 32 millóns...

Preguntamos: ¿cal dos dous cheques é o voador...?

LOURENZO FRAGOSO

NOVAS AUTORIDADES DA AGRUPACIÓN "GALICIA"

A Agrupación "Galicia" pro Centro Galego en Asambreira Xeral escolex novas autoridades ficando constituída desde este xeito a Xunta Executiva.

Presidente: Sr. Xoán Manoel Pérez; Vicepresidente: Evaristo Miguez Illobre; Segredario: Hermindo González; Prosegredario: Serafín González Alonso; Segredario de Aitas: Domingo Defilipo; Tesoureiro: Manoel Edoardo Nuñez; Protesoureiro: Ramón Abuín Guimarey; Vocáis Tidoares: Xosé Andujar, Roberto J. Gato, Francisco Maceda, Mario E. Izquierdo; Vocáis Suplentes: Xosé Castiñeiras, Antonio Cabo, Héctor Torreiro; Revisores de Contas: Orlando Migal, Raúl García Golpe.

Degoramos a esta nova Xunta de Goberno da Agrupación "Galicia" os maiores acertos na sua xestión.

FOI AGASALLADO RODOLFO PRADA

O pasado dia 6 de xuño tuvo lugar no casal do Centro Ourense a cea homaxe con que foi agasallado o irmán Rodolfo Prada co gallo de cumplir 50 anos de traballo no seo da colectividade galega a prol da recuperación nacional da nosa Terra.

O acto contou con un auto número de concurrántes, que incluía unha nutrida representación dos galegos de Montevideo e delegación de todas as entidades galegas de Bóis Aires, encabezando a cabeceira, ademais do agasallado e da súa dona, dona Virina P. de Castelao, Dª Angelita A. de Somoza, D. Antón Alonso Ríos, segredario do Consello de Galiza, Dr. Dixose Alfonso Reboredo, presidente do Centro Galego, D. Manuel Puente, D. Valeriano Saco, presidente do Centro Ourense e moitas outras figuras da nosa colectividade.

No decorrer do agasallo fóronse dando a coñecer as numerosas adhesións recibidas da Terra, lénndose as enviadas por don Ramón Otero Pedrayo e polo Presidente da Academia Galega Dr. Sebastián Martínez Risco.

Rematada a cea fixo uso da verba o presidente do Centro Ourense D. Valeriano Saco en nome de comisión orgaizadora; don Enrique González en nome dos amigos; D. Antonio Crestar polo colectividade galega do Uruguay; don Lorenzo Varela, polo intelectuais galegos, e don Xosé Núñez Búa polo afiliados o vello partido galeguista.

En derradeiro termo fixo uso da verba o irmán Rodolfo Prada para agradecer o homaxe,

PLEASE, MR. JOHNY, PODEMOS SER CEIBÉS?

O Departamento de Estado admitiu hoxe que forzas dos Estados Unidos habían participado en Hespaña en maniobras conjuntas que se reaizaron pra suprimir unha rebelión contra o goberno hespahol.

(Dos xornais do 15-6-1969)

A cacareada "democracia" yankee ten dado mostras a moreas da súa falta de escrúpulos pra arrepaniar países e riquezas pra o seu bandullo. A ningúen solnrexar o mundo como a eles lles prende xa que pretendan ma convén, porque ó fin e ó cabo así proceden todas as grandes potencias, até que outra potencia tan grande pese mais forte que eles. Pero si resulta intolerabel que rebasen os límites mínimos de respeto que merecemos os ciudáns dos demais países no manexo das causas que nos atinguen exprésea e direitamente.

Co conto da defensa contra do comunismo, os yankees asentáronse nas bases "alugadas" polos seus compinchés falanxistas e cando coídan amolecida a república que esto provocou nos povos hespaholos, xa non reparan en amosar as súas verdadeiras intencións de utilizarlos no seu plan de dominar o mundo para o seu exclusivo proveito. O falanxismo hespahol trocouse nun dos mais fideles e incondicionaes servidores dos desígnios yankees i éstes, con ur descaro diño de mellor causa, disponen que as forzas norteamericanas destacadas nas bases participen nas maniobras do exército hespahol os dous derradeiros anos, maniobras que non tiñan por ou-

O FOGAR GALEGO PRA ANCIAIS E OS VELLOS GALEGOS

Antre os moitos organismos que identifican a nosa colectividade no seu degaro íntimo de presencia nacional de Galiza na emigración, figura o Fogar Galego Pra Anciás.

Esta benemérita institución de moitos anos acó, ven funcionando co apoio moral e material da colectividade galega, o que poña de nota o elevado senso de solidariedade humana que distingue o noso povo.

Nembargantes o manifestado, e sortindo da base de que o devandito organismo foi fundado e sostido por galegos, lóxico é supor, que os directamente beneficiados tifan de seren os vellos galegos, que atal é a imaxe emotiva que lle suscita ó donante.

Pois non señor, non é asín.

No fogar Galego pra Anciás, os

nosos vellos non gozan de preferencia algúna na sua función de tais e, cecás estean en minoría, proliferando ali vellos doutras colectividades, en algúns casos podeirosas, que veñen ocupando o lugar de vellos galegos que, neste caso, non son recibidos por falla de capacidade... (1)

Entendemos que diante desta inespirable anomalía, es uns pra que foi creado este instituto de beneficencia, son falseados na sua esencia, xa que o devandito Fogar, por este camiño, deixa de ser galego pra se converter en terra de ninguén... onde os vellos galegos teñen que convivir os derradeiros anos da súa vida, con vellos doutras terres, doutros costumes e doutras lingua...

Folga dicir neste caso, que a caridade ben entendida comeza pola propia casa... E se nos atenemos á realidade de que a nosa colectividade é moi numerosa e, que na súa imesa maioría está integrada por xentes de modestísima condición económica, é un ausurdo, un facel parvo, ou, se queredes, unha ridícula quixotada o pretenderen praticar beneficencia universal (semper, claro está, que estas sexan as razons que moven os directivos da entidade á anomalia que denunciamos) cuando non temos folgos pra atendermos doadamente os nosos, os do noso sangue...

O GALEGO XA E A LINGOA DA IGREXA NA NOSA TERRA

O Papado, atendendo ó acordado polo Concilio Vaticano II encol das lingua maternas na liturxia, ordeou ó clero de Galiza o uso do idioma galego nos oficios religiosos.

A medida é de atal importancia, que ben podemos afirmar, que este feito é o meirande e trascedental acontecemento a prol da lingua e a cultura de Galiza desque perdeu a sua soberanía a mans dos malfadados Reis Católicos coa colaboración treidora da nobreza feudal, dona da terra.

Nunca o noso idioma e cultura correron tanto perigo como nestes intres, coa apricación da lingua materna na liturxia e que a Igrexa colonialista hespahol se apresurou a apricar o seu idioma no país galego coa canalleira compriçade do noso clero que chegou a afirmar que a lingua materna dos galegos era o castelán... (!?).

Xa o castelán en Galiza, en

Cando na outrora mártir Irlanda o clero comenzou a usar o inglés nos oficios religiosos refugando o gaélico, a lingua naciona irlandesa, ésta comenzou a morrer deixa a sua total desaparición.

Por sorte, —debemos de o dicir— non todo estaba podre no clero galego...

Houbo e hai sacerdotes exemplares que fixeron fronte ó problema con dignidade e patriotismo, facendo posibel o trunfo que estamos a comentar.

NOVAS AUTORIDADES DA AGRUPACIÓN "A TERRA"

O día 25 de abril ppdo., a Agrupación "A Terra" realizou Xunta Xeral Ordinaria e, con ese gallo, escolex novas autoridades que rexerán os destinos da entidade pola xéira 1969-70, os cárregos na nova Comisión Direitiva foron desinfiados deste xeito:

Presidente, Manuel Fernández López; Vicepresidente, Manoel Coego; Segredario, Guillermo Maqueira Antón; Prosegredario, Xoán Antón Carballo Reimundi; Segredario de Aitas, Xosé Núñez Campos; Prosegredario de Aitas, Paulino Rivadulla; Tesoureiro, Antón Sarandes; Protesoureiro, Enrique Rosón;

Vocáis Tidoares: Samilo Núñez, Xosé Antón Vázquez, Feliciano González, Emilián Núñez, Xosé Buxán Abeledo, Xoxán Asorey e Vázquez.

Vocáis Suplentes: Osvaldo R. López, Alfredo Núñez, Daniel A. Núñez, Florencio Sánchez.

Revisores de contas: Lóis Sobreira, Xosé Anton Ríos e Xerardo Dorado.

Xunta Consultiva: Manoel Puente, Manoel Martínez Lamela, Manoel Campos, Antón Rodríguez, Valeriano Saco, Bieito Cupeiro, Alfonso Fernández Prío, Ricardo Núñez Villar, Ricardo Florez, Santos Blanco, Leandro Goyanes, Xosé B. Agraira, Francisco Pazos González, Evaristo Coyón, Antón Onates, Xesús Silva, Leoncio Ucha, Valentín Fernández, Anxel Sánchez Romero, Atlílio Lois Boero, Uxío García, Efrén Peña e Xosé Canda.

Nun aito de estraordinario releu foi presentado o Libro de Manuel María "Versos pra un País de Minifundios"

No salón de aitos do Centro Ourenseño foi presentado o 28 de marzo derradeiro un novo libro do poeta galego Manuel María que baixo o título de "Versos pra un país de minifundios" constitúe un bento baril de rebeldía a carón do sofrido povo galego, afundido e esmagado secularmente na sua miserável situación económica por mor dun centralismo meseteiro — nemigo natural da Galiza — cego e xondo ós intereses da nosa terra.

O aito contou coa presencia dun numeroso público, autoridades da Irmandade Galega, dos centro provinciais, agrupacións pro-Centro Galego, Consello de Galiza e numerosas entidades da nosa colectividade.

FALA DON MANUEL PUENTE

Sucedet ou aito para referirase as razons que moveron a Edicións NOS a publicar este novo libro de Manuel María que, expresou, máis que un libro é un mensaxe os que sofre, loitan e traballan por unha patria mellor. Afirmou que estes versos de Manuel María tiñan todo un senso apostólico, pois somentes un apóstolo pode cantar a liberdade con tan bariñ acento sen importarle as consecuencias que pode levarlle tan valente denuncia.

Asinalou que os Xogos Foraños do Idioma Galego permitiron portos en contacto coa nova xeneración literaria da nosa terra e nós cumprimos a tarefa de auxiar a eses varcos. Libro de denuncia, estes versos só poden escribirse onde a liberdade non existe e editárense onde ela impera. Emporiso foi escrito en Galiza e editado aquí, na Arxentina.

Finou decindo que este ano a colectividade encara un valioso traballo editorial, pois está próximo a sair unha biografía do eminente Nohan Viqueira coa colaboración da Irmandade Galega; o Coro Breogán está preparando una antoloxía do poeta Avelino Díaz; o libro dos Xogos Foraños xa está en marcha; o terceiro tomo da Historia de Galiza irá ó prelo en data próxima, e temos entre mans a publicación do libro "Remol" de Manuel María, a biografía de Alexandre Bóveda...

FALA VICTOR L. MOLINARI

Asinada que o poeta é sempre un explorador, primeiramente de si mesmo e despois dos demás, que debe vivir na sua propia esencia pra poder descobrir a esencia dos outros, e pra referir a Manuel María lembrá o poema encetal do libro que ten publicado o Centro Galego de Bós Aires: Quero darla a miña voz perdida un sínxelo tremor de tolla pra decir simpremente, sen xeada [retórica de literatura, a emoción que garda na súa i-alma] cada cosa.

Denantes Manuel María xa nos tinha dado Muíñeiro de Brétemas, libro que se avencella con decisión a Terra Chá, canto lustral da súa terra nativa. Dende ali sofre e alenta unha grande esperanza: a do vivir de todos os días. Porque iso é o importante. Cada poeta vive a súa vida, si, pero se é galego faino en Galiza e se o fai en Galiza debe ficar fidel ó seu mundo que o agulloa desde todos os ancos da súa proxección. Mergullado na súa problemática de todos os días Manuel María berra entón seus Documentos Personaes; irá que xa se fixo clíchê en todos os meridiáns do mundo: "Seus documentos señor?". Porque hai unha polémica poética que o mesmo serve pra chantar na cadea a poetas como pra crear un "bestseller" se se entra pola carroña da literatura dirixida.

Documentos Personaes, imprímila o banquillo dos acusados. Porque Manuel María enxuña con dóri e sabenza de cantor o drama de Galiza. Si señores: o drama de Galiza, inda que teímen inñoralo as empresas de turismo e os polos de integración promocional. Xa que mais importante de que España recibe 18 millóns de turistas ó ano —que venen a vivir folgadamente por ventaxens do troque de moeda— seria que fosen 18 millóns de hepanoos os que saíran do país a percorrer mundo adianto pola potencialidade da súa billete persoal.

Todo isto vai xonto a unha sorte de macrocosmos —minifundista— a un xeito de resiliación levado desde séculos que incrusan reportan até os animais que se constaxan dese deixaren facer, e o

mundo galego se desvitaliza nunha esperanza angustiosa onde os menos son os que protestan diante a indiferencia dos más.

Manuel María en Documentos Personaes tira unha lina e fai conta cos malentendidos que facian protexer coa aventura de todos os días. O poeta fai carne co seu povo, vive como ele, soña como ele, e lóxicamente espera como ele.

Toda poesía é sempre de espera. Todo é espera no mundo. O dia que o mundo non espere máis, ese dia o mundo estará perdido.

Inevitábelmente Manuel María fina de desembocar nesta poesía crucial que é sempre a verdadeira. E falso dicir poesía social, xa que a poesía sempre foi social. Cando non e social ven sendo divertimento de señoras gordas menopásicas e de homes castrados. Poesía de rebusto, de berro, de esperanza, de suor e de bágoas. Fidel ó povo, o povo dún que é todo o povo, porque o mesmo problema de Galiza créase poéticamente tamén nas antípodas, dando esta poesía rece-

dente de esprego e de centeo, de vina dourada e de piñero rumoso, de paxaro alado e de ponla con somas de terra húmida e de pranto enxoito, que fai que o poeta estea na verdade do seu povo, e viva polo seu povo dramáticamente espranzada.

Versos pra un país de minifundios, é poesía un libro sangüíneo. Todo o libro é un canto de fe e de rebeldía. Cada poema é un berro de alerta e ó mesmo tempo de esperanza. Cada estrofa é un desexo de ver a Galiza superada de seu trauma humano. Cada verba está escrita con sangue — como cobizaba Nietzsche— e cada tema implica falar de Galiza.

Emporiso —dixo o señor Victor L. Molinari, pondo punto final a sus magnífica conferencia— esta poesía é vital e verdadeira. Porque estamos hoy aquí pra festexala e rubricala. Pra lá e trascendela. Pra comprenderla e amala. E sobre de todo pra comprometela. Porque neste compromiso do leitor co poeta está a força da poesía e a força do mundo.

Como se fora un dises "petit empreude" ó uso, dono dunha grande empresa monopolista, que percorre en viaxe de inspección o estado de rendemento e organización das suas sucursais do exterior; estivo derradeiramente nista Capital o Ministro de Traballo do Goberno centralista Don Xesús Romeo Gorria.

O certo que de acordo ó anunculado nos círculos oficiais da dictadura falanxista e dos seus cortesáns dista Capital, non era ise o ouxeto do viaxe do xerarca hispano, senón a de amostrar a xenorosidade do réxime totalitario que representa e a sua patriótica preocupación polo benestar dos emigrantes xa que era portador dun cheque por valor de seis millóns meio de pesetas con destino á "Asociación Cooperadora Pro Centro Galego", tal como convencionado anteriormente. Pra lá e trascendela. Pra comprenderla e amala. E sobre de todo pra comprometela. Porque neste compromiso do leitor co poeta está a força da poesía e a força do mundo.

O Ministerio de Traballo ten adequerido dentro do equipo go-

Renunciade a vella língua
Que nos ven tan de lonxe,
tan do fondo, húda con amor
xeneración tras xeneración,
soporte do noso espírito,
frol do noso sentimento,
fnte da que agroma
o cachón potente do pensar.
Renunciade á vella língua,
a creación máis xenial
do noso pobo, a cunca
sacra que garda a fonda
e total prenitu do noso ser.
Renunciade á vella língua,
dádevos ás framenquerias
i os amos quedaran
pra sempre satisfeitos:
veredes que ben
vos han de pagar
co seu desprecio.
Renunciade á vella língua,
a fala nai, e seredes
entón máis señoritos,
seredes máis "castizos".
Renunciade á vella língua
—inda que non sei como
faredes pra borrar ese
escuro acento delator—
e quedaredes capados,
sin as palabras precisas
pra aquecer o corazón,
pra espresar de verdá
o que vos sodes.
Renunciade á vella língua
que dende séculos ven
mamando o noso pobo
e quedaredes envoltos,
sulagados
na tebra e na impotencia.
Quedaredes mudos,
sin palabra
que alumna e que revela.

MANUEL MARÍA

IRMANDADE GALEGA ESCOLLEU NOVAS AUTORIDADES

O dia 24 de xaneiro ppdo. a Irmandade Galega realizou Asamblea Xeral de afiliados, procedéndose a renovar as suas autoridades para o ano 1969/70, recebendo os nomeamentos nas seguintes persoas:

Presidente: Sr. Xosé S. Rodríguez; Vice-Presidente: Sr. Bieito Cupeiro; Segredario: Sr. Manoel Mera Sanchez; Pro-Segredario: Sr. Moisés da Praza; Tesoureiro: Sr. Lema Novo; Vocáis: señores Francisco Sánchez, Antón Alvarez, V. Otero, Sánchez Romero, Leonardo Pereira, Ricardo Florez, Ricardo Montero, Manoel Baño, Bernaldo Souto e Manoel Ucha. Revisores de Contas: señores Antón Díos e Emilio Pita.

AS IDEAS NON SE MATAN

Despois de 33 anos de se haber enronzado no goberno peninsular a dictadura feixista, imposta polas tropas de Hitler e Mussolini coa axuda das cabillas marroquinas, sigue adocendo da mesma "cultofobia" dos seus comenzoos cando algúns dos seus xerarcas bradaban carrazento: "Viva la

muerte, muera la inteligencia" e a ousadia de ser culto constituía un delito que se pagaba co fusilamento ou o "paseo". Ista realidade foi doidamente posta de manifesto derradeiramente ó traves de das perseguizóns a figuras representativas da noxa cultura e concretamente pola inxusta e alongada detención sufrida polo gran escritor e poeta galego Xosé Luis Méndez Ferrín, encadeado polo crimen de ter no seu poder os

borradores inéditos dunha novela, lacando nun típico abuso de autoritarismo represivo foi atropellada a súa morada. Velázquez reflexado nistes acontecementos o drama de todo réxime dictatorial cal é o do non poder encadear as ideas, inda que pra o lograr se posían en xogo os mais depurados xeitos de represión. A cultura atorrece as dictaduras porque almea as conciencias e xermola rebeldía.

VIAXE DE INSPECCIÓN

bernante do goberno de Madrid unha trascendental importancia, por ser ele o vieiro por onde se encanta a sangría emigratoria, promovida como un Negocio de Estado e de tal xeito convertida na mais proveitosa e lucrativa exportación con que a economía española se fornece, xunto ó turismo, das divisas fortes con que pode equilibrar, millor dito entrampar, unha balanza de pagos endémicamente deficitaria, o que pon de releu a tradicional incapacidade do centralismo hispano pra soerguer a economía devandita do seu incurable e secular atraso procurando cal compre a un Estado progresista, a industrialización dos recursos naturais do país doandoles ós traballadores, de tal xeito, ocupación proveitosamente rentada sin que teñan que deixar: patria, fogar e familia; precisamente os tres vencellos más entrañables que ten o home.

Arredor de 25.000 millóns de pesetas lle forneceu ó presupuesto peninsular no derradeiro ano de 1968 os xiros dos emigrantes nos países de Europa; de tal xeito ben pode permitirse o goberno de Madrid o luxo de entregar cheques cujo importe, como no caso que comentamos, apenas representa o 0,026 % da zugosa cantidade. Pouco lle costa a fachada de dadiño que ista altitud siñifica se con ello se compromete a adhesión dos "papanatas"; sempre dispostos a magnificar a grandeza dos tiranos e ademais o efecto propagandístico conquido reditúa moi abandos dividendos.

Oferecendo unha farsa adoviada de gran aparatosidade, compriuse coa entrega do cheque de 6.500.000 pts. por parte do xerarca falanxista á Presidenta da Asociación Cooperadora, o sexa, ridente, enceitado na gunda dos tres aitos do sainte adicón de televisión levada a cabo en visporas das derradeiras eleccións. Os titulares que compoñen o elenco mourentista fixeron honor a sua condición de "partenaires" do réxime totalitario que escraviza á nosa Terra. Agora compre agardar o desenrollo do derradeiro aito da farsa programada. Pra o espeitador agudo seu remate xa non ten segredos; ise díñeiro estará destinado a "financiar" a publicidade electoral dos devocións da Embaixada nas próximas eleccións de 1970 no Centro Galego, como de xeito irónico e ridente dou a entender o Ministro e lle facer entrega do cheque ó seu embaixador; mais agora compre estar á espreita das attitudes das celestinas do apaciguamento infiltradas nas nosas ringleñas, que nos aconteceres derradeiros conqueriron certos trunfos, contando coa complicitade ou a complacencia dos "apolíticos" incapaces de comprender que a dimidide e o prestixio da colectividade non pode ser mercancia que se chaleca con irresponsable desaprensión. Os galegos dinos fican vivientes do que se teima facer e non se atopan dispostos a tolerar desviacións e renunciamentos.

FESTIVAL DA NOVA CANTIGA GALEGA

De xornal A. B. C. de Madrid correspondente o dia 14 de derradeiro mes de xeneiro copiamos a seguinte información.

Coa asistencia duns cincocentos estudantes, celebrouse ente un festival sobre da "Nova Canzón Galega" Na Facultade de Ciencias Políticas Económicas e Comerciales, no que interviñeron o poeta Manoel María e o cantante Miro.

Após da presentación do poeta e do cantante, a luz eléctrica apagouse uns intres, tras dos cales voltouse a acender. Tiña sido colocada unha bandeira galega, na que se lia "Viva Galiza escribe e socialista". Asegurado outros estudantes fixaron un cartel no que se tratava de "opresor" é Estado español e de oprimidas a Galiza, Cataluña e Euskadi.

Manoel María leeu despox poemas seus que foron aplaudidos polos estudantes, entre os: "Aesso a Clás Meia", "Ollas de Nenos", "Noticias", "O Paisaxe é Fermo", "Iberia", "Os Nenos dos Casinos", etc. Asegurado aiñou Miro que cantou canzóns na línia da canzón popular e de protesta. Por derradeiro celebrouse un coloquio encol de temas galegos.

Xosé Conde o autor de "Terra Aluciada" é un dos grandes poetas galegos da hora actual. Esta hora de toma de conciencia nacional que está a vivir o noso povo e da cal Xosé Conde é un dos seus más fieles e afiados intérpretes.

P A Z

Din que hai paz
porque os mortos botan froles no abril
co pranto dos que quedamos.
E a eso teñen medo.
Apuntan cos fusís ás margaridas
que inda gardan seus oróscopos.
Non sintes medrar raíces na noite?
Raíces dos que nunca se retractaron.
Non temas, non,
xa os seus ollos son estrelas!

Din que hai paz
porque cantan as putas nas fiestas
e fan o amor os caballos nos prados
e mexan os bêbedos contra as farolas
das ruas.

Aquí me sento a chorar
enriba de estas campas. Aquí.
Aqui me quedo.
Eu debía ser un deles
i envellezo nesta tristura pobre.
Non soupen renunciar a esta vida.

Din que hai paz
porque andan os corvos nos agros
i hai olor de pinos
e frolegen os toxos.

Din que hai paz
porque bailan enriba dos mártires
e non pasa nada. Calan. Sí. Calan
Quén se lembra dos mestres
nesta podredume?

Somos vellos e non temos un mañán
que nos resucite.

Desertos nesta opulencia verde

con olor a terra degolada

E que se pode cantar e faguer o amor, así,

sin resurrección?

Aiii!!!

Escoito unha gaita na noite

que bota alboradas próx mortos,

ia terra retorce pra erguerse.

Estas pedras que falan,

que berran,

que inda sangan

son eles, eles, eles.

Cómo queres que eu volva a rir?

A rir!!!

Aaaai!!!

Déixame apretar contra min estas froles!

XOSE CONDE

A GALIZA DE ARRESTORA

Por Bieito Cupeiro

Coa elocuencia irrefutável que teñen os feitos, cada vezada ponse de releu con más nida cristiandade, a total falta de interes existente entre os poderes do governo falanxista de procurar a solución axeitada e o arranxo dos seculares problemas que remanececen do atraso económico do país galego só ouxeto de trocalo nun ámbito racional e axeitadamente organizado no que o povo poida vivir dada e comodamente sen necesidade de emigrar dispondo dun nivel de vida concordante coas abundosas fuentes de riqueza potencial que Galiza atesoura.

A imaxe que ofrece a Galiza de arrestora, non pode ser mais magoante pra todos gallegos con inquedanzas patrióticas que anelan unha Terra ceibe e farta-renta. Sen afondar moito na esencia dos problemas galegos e poren os ben orquestados esforzos da axencias noticiosas é servizo da tirania felixita, coa axuda do papanistismo turístico, ofiamos un povo encadeado polo mal bárbaro e cruel e retardatario sistema político de que teña lembranza os anales da nosa historia onde non existe mais direito que o de demearse ou emigrar.

Logo de 33 anos da imposición da dictadura franquista, un de cuos pretextos pra acender a cruel guerra fradicida, foi a pretendida recuperación da grandeza nacional, ningun dos seculares problemas que desde sempre aqueixan a Galiza poido ser xa non resolto mais nem siquer prantekado con cruce e axeitado senso da realidade circundante. O minifundismo, xermolado dos baixos índices de rentabilidade do noso mundo rural sober de que malivio o 65% da poboación galega non oustante os ben pregoados anuncios de solución por medio do Plan de Concentración Parcial, sigue agravándose de sorte por falta dunha verdadeira planificación que non sexa unha trampa propagandística senón algo que compre facer con resalta enerxía axeitada ó meio onde se ten de por en práctica.

Galiza posue as mais favorables condicions xeográficas, climáticas extratípicas, humanas e de cásque todo los órdes, pra ser asente das mais variadas industrias, sober de todo de aquellas que teñan por ouxeto o intelixente aproveitamento dos produtos do agro só triple beneficio que elenca de supor: Crear traballo riqueza e prosperidade industrial. Valorar axeitadamente os devanditos productos agrarios abrindolles un mercado seguro e remunerador. E por derradeiro coutar o infamante comercio humano que constitúe a emigración generada no intre actual polos persoiros do governo totalitario de Madrid como ua deada e lucrativo xeito de conquerir zugosas divisas.

O asolago dos vales da nosa Terra pra construir grandeiras presas produtoras de enerxía eléctrica, que fixo expertar grandes arelas de soerguemento do potencial económico galego, costituciou por derradeiro un novo fraude consumado contra os lexitimos intereses da nosa patria galega posto que a riqueza enerxética que forneceu os alternadores que alimentan as augas dos nosos ríos tamén "emigran" a outros lares molto más desafumados que o noso no tocante a bens naturais pero que teñen o privilexio de dispor de poderes políticos económicos hexemónicos e parasitarios.

A pequena e meliana industria, que vencendo toda das de pezamentos a contrapelo do estruchador burocratismo centralista, vai establecendo no país galego, a excepción da construcción naval, non sólo ainda crebar os balados orixinados polos intereses da rexión mesetana e a irracional e arcaica estructuración política e socio-económica de Galiza escomenzando pola división administrativa que esnaquiza a unidade comunitaria que é a nosa Terra en catro anxurias e artificiosas provincias cada unha delas penduradas de Madrid, sen ningunha ciñs de vencellos entre elas como si foran povos estratos manexados por organismos de

creto bancario que non teñen por ouxento favorecer o desenvolvemento agrario, industrial ou comercial as tres actividades básicas de todo país progresista senón pola contra operar, cal bocas de zugamento económico, por onde perde Galiza os recursos do aforro que lle produz a emigración.

Se o infradesenvolvemento económico galego acada notoria relevancia de deseiquilibrio entre os seus rendementos e as necesidades da nosa provocación nos aspectos agrario e industrial non amostra mellores resultados nin moi meños a face comercial cuia estrutura arcaica e antiprogressista exerce unha función negativa sobre da economía galega posto que non ten como finalidade a colocación e comercialización dos produtos do país senón pola contra cubrir o deficit de bens de consumo propios coa venda dos alleos con cuias operación velaih como tamen o traverso do seu comercio se empobrece Galiza xa que os seus recursos monetarios son encanados a Enriquecer a quens nos fornecen de tanto nos non somos capaces de producir.

O progreso e benestar dun país se ten de ser verdadeiro i-establecemento non pode senón afincarse no racional e axeitado aproveitamento das suas fontes de riqueza: industria, comercio, etc. Os recursos de turismo, da emigración e

doutros xeitos de vida económica circunstancias non son, non poden ser, os ouxetivos de ningún povo que teña cabal concencia de seu propio valer con lexítimos anelos de superación e autosufiencia.

Emporio que os conscientes ou inconscientes pregoeiros da ministreira prosperidade da Galiza actual aparavados por certas obras de pura oustante altuan cal cómplices dos verdugos do noso povo, pois coa sua torpe prédica deforman a mentalidade das nosas xentes facéndolles crer que os seus problemas e dificultades económicas son endémicas e non teñen más arrombo que o que na actualidade se les presta inferior que Galiza conta con más riquezas potenciais que Dinamarca, Holanda, Suiza e cecais a mesma Bélgica poren os seus ríeaces xacimentos mineiros mais isas son nacione ceibas e nos vivimos "gobernados" por Ise Madrid flamengo e verbeneiro tobo de todos os atraos incapaz de creber veilos esquemas que teñen os países peninsulares debidos no tempo histórico. Galiza como Bélgica, Holanda, Dinamarca, Suiza, etc., tamen será rica e culta e dia que se goberne a si mesma ceibe de toda tirania alxeira onde o povo poida ser artifice do seu propio destino da sua facenda e dos seus direitos e liberdades.

Significado da Autodeterminación Política

O se cumplir un novo cabodane do Plebiscito do Estatuto Galego, a meirande demostración cívica da historia do noso país na que se manifestou cásque unánime a vontade do pobo galego de dispor dos seus propios instrumentos de goberno non é mester de moita imaginación pra se decatar das moitas vertaxas que pra Galiza tería o disfrute da sua autodeterminación política.

Velaih unha pequeña relación das estruturas básicas duha Galiza ceibe e as beneficiosas remanencias que traguería aparelladas.

Co Governo propio refundirianse nunha soña entidade as catro inútiles Diputacións Provincias as que de acordo á lei de 1881 correspondianas 94 diputados que endexamplaron unha función de goberno que reportara para o noso país un positivo beneficio. Tales Diputacións terían de se trocar en Asamblea Lexislativa con arredor de sesenta Diputados, elixidos por votación popular, as que de acordo as leises de Referendum, os seus eletores terían o direito de lles revocar e mandato conferido se non lles satisfacta o cumplimento dos seus deberes. Ademais, por disposición da mesma lei de Referendum popular, os eletores devanditos gozarían do direito de presentar proxeccions de lei á referida Asamblea, cumprindo de tal xeito a más perfeita función democrática que se poida maximizar.

Galiza taría de estar representada nun Consello Ordeador ou organismo semellante que se tería de establecer nunha España Federal pra ordear o comercio multinacional; determinar precios, decretar tasas de importación; distribución e venda de produtos e todas as demás custições atañentes a relación económica dos distintos países hispanos o que traguería aparellada unha positiva defensa dos nosos intereses e non como agora acontece que a economía galega está a mercé do discrecionalismo egoísta das rexións dominantes que todo o subordinan ós seus particulares intereses.

O réxime local de Galiza ficaría organizado en consoñancia coas realidades vivas do noso país co reconhecemento da personalidade xurídica da parroquia rural á que lle sería reconoscida plea autonomía.

Uña Galiza en réxime de soberanía, tería de aproveitar en beneficio do seu povo e de xetto racional as suas fontes de riqueza como son: a enerxía das suas represas hidroeléctricas; os minerales de ferro, estaña, wolfrán, etc., dos seus montes; as riquezas en

A NOSA GALEGA

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL (en trámite)

Redacción: AVEIDA BELCRANO 2185

BLASON DA LINGOA GALEGA

Por EMILIO GONZALEZ LOPEZ

Ningún tesouro de cantos forman a herenza cultural de Galiza é pra nós tan valioso como algúmunes do noso ser e temperamento.

Na lingua galega é onde vive máis que en ningures o ritmo e a sensibilidade dos nosos primeiros devanceiros, das xentes que povoaban as terras de Galiza antes de que foran conquistadas polas lexis de Roma; e nela tamén é onde se conserva o complexo mundo da lingua latina, coas suas vocáis abertas e fechadas, que descoñecen outras llengas románicas, ante elas o castelán. Por iso, falar a nosa lingua é facer revivir dentro de nós mesmos, no fondo da nosa i-alma, a voz dos nosos primeiros devanceiros, que, cada vez que falamos en galego semeilan voltar á vida; e ás veces a propia terra galega semella que é illa que nos fala no doce acento da nosa lingua.

Terra e lingua son inseparables, están tan fortemente unidos, co seus vellos molementos da nosa cultura, que os castros e os dólmenes, chegan polas terras de Asturias, Zamora ou León hasta onde se atopa a lingua, e desaparecen no momento en que se apagan os derradeiros ecos da nosa fala.

Na lingua galega vive o ritmo que é a vida do noso ser. Na sua entaración e nos seus soildos viven ainda os vellos acentos prerrománicos, cecais célticas; e tamén os latinos que foron incorporados á lingua despois. É extraordinaria a riqueza vocalística do galego —herdada polo portugués— pois os anteriores acentos, que non se perderon coa conquista román, xuntáronse ós que trouxeron a Galiza os latinos. Perdeuse a primitiva fala do noso pobo, mais non se perdeu colla o seu acento e a sua entonación que ainda se conserva hoxe no galego, na lingua neolatina que nós falamos.

Se a nosa lingua sabe distinguir, como no latín, entre acentos breves e longos, entre fechados e abertos, como en porto e porta, en outros casos como en óso (osamenta) e toro (cacho) soan na nosa fala matices vocalicos que non coñeceu o latín. En troques o castelán, que fonéticamente é herdeiro do vasco, non coñez nen o complexo mundo dos acentos latinos e menos ainda os acentos pre-románicos célticos da nosa terra.

Ista gama de matices vocalicos que enriquece o galego, fixo dil, dende a súa aparición na historia das lingas modernas, o gran ins-

trumento da poesía lírica chea de beleza e melodia.

A nosa fala, ritmica e melodiosa, en que nos semella falar coa i-alma dos nosos devanceiros, é o lazo espiritual máis forte que nos une con outros pobos dos que nos separou o decorrer da historia.

A lingua galega é o lazo máis forte e máis entrañable que nos liga a Portugal, e o Brasil. I esta lingua, a galega, é o tesoro máis preciado que herdou o pobo portugués, que soupo facer dila unha rica xola, mentres nós deixámos que se fora lixugando esquecida no curruncho do faiado. Gracias a Portugal, máis que a nós mesmos, a nosa lingua, vestida cos más vistosos traxes da cultura, espállassa polos cinco continentes da terra. Témolas galegas a obriga de recadar pra nós, parte do traballo de desenvolver artística e culturalmente, en forma e en beleza, iste preciado tesouro cultural.

Nós é só con Portugal e o Brasil con quén nos une o soave e forte lazo da lingua, senón que tamén por illa nos sentimos achegados —especialmente os galegos que como eu vivimos en terras que fan outras lingas europeas— a pobos que tiveron, hai séculos, unha comunidade de orixe conocida e que se foi perdendo co decorrer da vida e da historia. Son os soidos e a entonación prerrománica, que vive na nosa lingua, os que lle dan a todo galego —ainda a aquiles que falan en castelán— unha informe ventaxa pra se expresaren noutras lingas europeas de fondo fonético céltico, como Inglaterra, o céltico e latino, como Francia. E a nosa lingua onde se descubren vellos e perdidos lazos que nos unian a ese pobos con que vivemos noutros tempos estreitas relacións. E isto é, non outra, a razón de que María Victoria Casares, premio Nacional francés pola sua correcta pronunciación na lingua, non teña acento extranxeiro na lingua francesa, e o teña entroques na castelán. E polos mesmos motivos Salvador de Madariaga fala os dous idiomas, o francés e o inglés, como se foran o propios.

Iste tesouro que nos une os nosos devanceiros no pasado, e no presente coas xentes de outros pobos —con portugueses, brasileiros, e dun xeito menos forte con franceses e ingleses— dalle a todo galego que teña concencia da nosa fala unha clara visión dos dous mundos lingüísticos, e do castelán e o galego na sua lóxica proximación cara a Portugal e o Brasil.

FESTIVAL PATRIOTICO EN FENE

Con un alto de brillantes 1-enxebras características, celebrouse o derradeiro 17 de Maio o "Día das Letras Galegas" no Círculo Mercantil e Industrial de Fene. No mesmo desenvolveuse un programa de xerarquia artística e cultural abrangendo: Mostras do Libro Galego, Mostra de Pintura, Recital de Poemas de Noriega Varela. Interpretacións da Nova Canzón Galega. Misa en Galego. Conferencia enol de Noriega Varela; pechándose o programa coa actuación do coro Cantigas da Terra con Cantos 1-estampas Galegas. Asistiu unha concurrencia

numerosa 1-entusiasta que celebrou compracida o desenvolvemento do alio, cordeado polo poeta Xosé María Pérez Parallé, a que é seu remate aplaudiu ledamente comaprácida.

Compre por de releu que o "Círculo Mercantil e Industrial de Fene", ven comemorando con fiel enxebreza patriótica, o "Día das Letras Galegas" dende que o mesmo foi instituído no ano 1963 pola Academia Galega, polo que dende as ringleras da emigración facémoslle chegar os nosos sinistros parabéns.

FORTECER A CONCENCIA NACIONAL DO NOSO Povo É UN IMPERATIVO PATRIOTICO